

Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972 εκδίδεται διά δημοσιεύσεως εις την επίσημον εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας συμφώνως τῷ Ἄρθρῳ 52 τοῦ Συντάγματος.

Ἀριθμὸς 60 τοῦ 1972

ΝΟΜΟΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΩΝ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΝΟΜΟΝ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ψηφίζει ὡς ἀκολούθως :

1. Ὁ παρῶν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περί Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται ὁμοῦ μετὰ τοῦ περί Χωριτικῶν Ἀρχῶν Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ὡς «ὁ βασικὸς νόμος»).

Συνοπτικὸς
τίτλος.
Κεφ. 244.

2. Ὁ βασικὸς νόμος θὰ ἀναγινώσκηται, ἐρμηνεύηται καὶ ἐφαρμόζηται ὡς ἔάν ἀντί—

Τροποίησις
τοῦ βασικοῦ
νόμου διὰ τῆς
ἀντικαταστά-
σεως ὀρισμέ-
νων ὄρων
ἐν αὐτῷ.

(α) τῶν λέξεων «μουχτάρης» καὶ «ἀζάδες» ὅπουδῆποτε αὐταὶ ἀπαντῶνται, ὑφίσταντο αἱ λέξεις «κοινοτάρχης» καὶ «μέλη τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς», ἀντιστοίχως·

(β) τῶν λέξεων «Χριστιανικὴ κοινότης», «Μουσουλμανικὴ κοινότης», «Χριστιανός» καὶ «Μουσουλμάνος» ὅπουδῆποτε αὐταὶ ἀπαντῶνται, ὑφίσταντο αἱ λέξεις «Ἑλληνικὴ κοινότης», «Τουρικὴ κοινότης», «Ἕλλην» καὶ «Τούρκος», ἀντιστοίχως·

(γ) τῶν λέξεων «χωρίον» ἢ «χωρίον ἢ ἐνορία» ὅπουδῆποτε αὐταὶ ἀπαντῶνται, ὑφίστατο ἡ λέξις «χωρίον».

3. Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ βασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν αὐτῷ προσθήκης εἰς τὴν δέουσαν ἀλφαθητικὴν σειρὰν τῶν ἀκολουθῶν ὀρισμῶν—

Τροποίησις
τοῦ ἀρθρου 2
τοῦ βασικοῦ
νόμου.

«μέλος τοῦ χωρίου» σημαίνει πολίτην τῆς Δημοκρατίας, ἔχοντα τὴν μόνιμον αὐτοῦ διαμονὴν ἐν τῷ χωρίῳ· παύει δὲ νὰ εἶναι μέλος τοῦ χωρίου ἐάν ἀπέκτησε τὴν ιδιότητα δημότου ἑτέρου δήμου ἢ μέλος ἑτέρου χωρίου·

«Υπουργός» σημαίνει τὸν Ὑπουργὸν Ἑσωτερικῶν·

«χωρίον» περιλαμβάνει τὴν ἐνορίαν πόλεως ἢ χωρίου.

4. Τὰ ἄρθρα 3 ἕως 9 τοῦ βασικοῦ νόμου καταργοῦνται καὶ ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἀκολουθῶν—

Κατάργησις
τῶν ἀρθρων 3
ἕως 9 τοῦ
βασικοῦ νόμου
καὶ ἀντικατά-
στασις διὰ
νέων ἀρθρων.

«Μέλη τοῦ
χωρίου.

3.—(1) Πᾶς πολίτης τῆς Δημοκρατίας εἶναι μέλος τοῦ χωρίου ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου ἔχει τὴν μόνιμον αὐτοῦ διαμονήν.

(2) Τὸ γνήσιον τέκνον εἶναι μέλος τοῦ χωρίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἐξώγαμον τέκνον εἶναι μέλος τοῦ χωρίου τῆς μητρὸς αὐτοῦ, τὸ υἰοθετηθὲν τέκνον εἶναι μέλος τοῦ χωρίου τοῦ υἰοθετήσαντος αὐτὸ προσώπου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υἰοθεσίας καὶ τὸ νομιμοποιηθὲν μέλος τοῦ χωρίου τοῦ νομιμοποιήσαντος αὐτὸ προσώπου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς νομιμοποιήσεως.

(3) Τὸ γνήσιον τέκνον γονέων ἀγνώστου ἰθαγενείας εἶναι μέλος τοῦ χωρίου ἐν ᾧ ἐγεννήθη.

(4) Ἀλλοδαπὸς ἀποκτῶν τὴν ιδιότητα πολίτου τῆς Δημοκρατίας καθίσταται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης μέλος τοῦ χωρίου τῆς μονίμου αὐτοῦ διαμονῆς.

(5) Ἡ ιδιότης μέλους χωρίου τινὸς ἀπόλλυται διὰ τῆς ἀποκτήσεως ἐτέρας ἐν ἄλλῳ δήμῳ ἢ χωρίῳ.

Μητρῶν
μελῶν τοῦ
χωρίου.

4. Εἰς ἕκαστον χωρίον καταρτίζεται καὶ τηρεῖται, κατὰ τὸν καθωρισμένον τρόπον, γενικὸν μητρῶν τῶν μελῶν τοῦ χωρίου ἀμφοτέρων τῶν φύλων :

Νοεῖται ὅτι εἰς χωρία ἕνθα ὑφίσταται μικτὸς πληθυσμὸς ἀποτελούμενος ἐξ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων τηρεῖται χωριστὸν μητρῶν διὰ τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Τουρκικὰ μέλη τοῦ χωρίου ἀντιστοίχως.

Διοίσεις
χωρίου.

5.—(1) Τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νόμου αἱ τοπικαὶ ὑποθέσεις ἑκάστου χωρίου διεξάγονται ὑπὸ χωριτικῆς ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς προέδρου —τοῦ κοινοτάρχου, ἑνὸς ἀναπληρωτοῦ προέδρου— ἀναπληρωτοῦ κοινοτάρχου, ὅστις ἀντικαθιστᾷ τὸν κοινοτάρχην ἐν περιπτώσει προσωρινῆς ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ, καὶ τριῶν ἐτέρων μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ χωρίου τῶν κεκτημένων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου :

Νοεῖται ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν χωρίον ἀποτελεῖται ἐκ μικτοῦ πληθυσμοῦ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων θὰ ὑφίστανται δύο χωριτικαὶ ἐπιτροπαὶ μίᾳ ἀποτελουμένη ἐξ Ἑλλήνων μελῶν τοῦ χωρίου καὶ ἕτερα ἀποτελουμένη ἐκ Τούρκων μελῶν τοῦ χωρίου, ἐκλεγομένων ἀντιστοίχως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων μελῶν τοῦ χωρίου συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου :

Νοεῖται περαιτέρω ὅτι ἐν ἣ περιπτώσει οἱ ἀποτελοῦντες τὸν μικτὸν πληθυσμὸν Ἕλληνες ἢ Τούρκοι, ὡς θὰ ἦτο ἢ περίπτωσις, δὲν ὑπερβαίνουν τοὺς τριάκοντα θὰ ἐκλέγηται μίᾳ χωριτικῆ ἐπιτροπῇ δι' ὀλόκληρον τὸ χωρίον, ἀποκλειομένης τῆς ἐκλογῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὸ μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ ὁποίου τὰ μέλη εἶναι κάτω τῶν τριάκοντα.

(2) Ἡ θητεία ἐκάστης χωριτικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι τετραετῆς ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς καὶ λήγουσα κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς νέας χωριτικῆς ἐπιτροπῆς.

(3) Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐκλέγονται ἐκ τῶν μελῶν καὶ ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτῆς ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς—κοινοτάρχης—καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς— ἀναπληρωτῆς κοινοτάρχης—οἵτινες κατέχουσι τὸ ἀξίωμα αὐτῶν διαρκούσης τῆς θητείας τῆς ἐπιτροπῆς.

(4) Ὁ κοινοτάρχης συγκαλεῖ καὶ προεδρεύει τῶν συνεδριάσεων τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀσκεῖ τὰ εἰς αὐτὸν εἰδικώτερον ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατιθέμενα καθήκοντα καὶ ἐξουσίας.

(5) Ἀπαρτίαν ἀποτελοῦν ὁ κοινοτάρχης καὶ δύο ἕτερα παρόντα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀποφασίζει δὲ ἡ πλειοψηφία ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὁ κοινοτάρχης κέκτηται δευτέραν ἢ νικῶσαν ψήφον.

(6) Ἡ χωριτικὴ ἐπιτροπὴ κανονίζει τὰ τῶν συνεδριάσεων αὐτῆς, καὶ ἐν γένει τὰ τῆς διαδικασίας αὐτῆς.

(7) Ἡ ἐγκυρότης οἰασθήποτε πράξεως ἢ ἐργασίας τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐπηρεάζεται λόγω χηρείας τῆς σεως μέλους αὐτῆς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖται ὡς νομίμως συγκεκροτημένη ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτῆς δὲν εἶναι ὀλιγώτερος τῶν τριῶν.

Ἐξουσία
εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐν σχέσει πρὸς ἐκλογάς, κ.λ.π.

6. Παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 5 τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον κέκτηται ἐξουσίαν ὅπως, ὡσάκις κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ αἱ ὑφιστάμεναι συνθήκαι καὶ ἐν γένει τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιβάλλουν τοῦτο, διατάξῃ τὴν διεξαγωγὴν ἢ μὴ ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν χωριτικῶν ἀρχῶν εἰς δήμους (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀγροτικῶν δήμων), καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε διατάξῃ τὴν μὴ διεξαγωγὴν ἐκλογῶν ὁ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κέκτηται ἐξουσίαν ὅπως διορίζῃ κοινοτάρχην, ἀναπληρωτὴν κοινοτάρχην καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὸν δῆμον ἢ ἀγροτικὸν δῆμον, οἵτινες θὰ κατέχουν τὸ ἀξίωμα αὐτῶν καὶ θὰ ἀσκοῦν τὰς λειτουργίας τούτου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐκλογικὸν δικαίωμα.

7.—(1) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀνήκει εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ χωρίου τὰ συμπληρώσαντα τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἅτινα ἔχουσι τὴν συνῆθη αὐτῶν διαμονὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου διὰ περίοδον ἑξ μηνῶν εὐθὺς ἀμέσως πρὸ τῆς πρὸς τοῦτο ὀριζομένης ἡμερομηνίας ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχοῦ ἐκάστης ἐπαρχίας διὰ γνωστοποιήσεως δημοσιευομένης εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας :

Νοεῖται ὅτι διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος ἐδαφίου πρόσωπον εἰς ὃ ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου (3) τοῦ ἀρθροῦ 3 θεωρεῖται ὡς μέλος τοῦ χωρίου ἐν ᾧ ἔχει τὴν συνῆθη αὐτοῦ διαμονὴν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἐδαφίου.

(2) Οὐδεὶς κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἐὰν διαρκούσης τῆς εἰς τὸ ἐδάφιον (1) ἀναφερομένης ἐξαμήνου προθεσμίας ἐστερήθη τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ δυνάμει ἀποφάσεως ἀρμοδίου δικαστηρίου ἢ ἐκηρύχθη ὡς πρόσωπον μὴ ἔχον σώας τὰς φρένας ἢ κατὰ τὴν εἰς τὸ ἐδάφιον (1) ἀναφερομένην ἡμερομηνίαν ἐκωλύθη ἀπὸ τοῦ νὰ κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν συνεπείᾳ καταδίκης αὐτοῦ δι' οἰονδήποτε ἐκλογικὸν ἀδίκημα.

Ἐκλογικοὶ κατάλογοι.

8.—(1) Ὁ κοινοτάρχης ἐκάστου χωρίου κατὰ ἣν πρὸ τῆς 1ης Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐντὸς τριάντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων δι' ἧς ὀρίζεται ἡ ἡμερομηνία διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ἐτοιμάζει κατάλογον τῶν προσώπων ἅτινα κέκτηνται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἐν τῷ χωρίῳ καὶ ἀφοῦ ὑπογράψῃ τοῦτον φροντίζει ὅπως τοιχοκολληθῶσι εἰς περίοπτα μέρη ἐντὸς τοῦ χωρίου ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τοῦ καταλόγου καὶ ἕτερον ἀντίτυπον τούτου ἀποσταλῇ εἰς τὸν Ἐπαρχον.